3 HEreticoꝛum
ſermo ſicut cancer ſerpit.
b ait apl'us. Canceris autem
moꝛbida tabes / niſi caute⸗
rio celeri foꝛti ꝙ tolat̃ / cre⸗
ſcit aſſidue ſuo contagio; nõ aliter heretica
peſtis: que dũ ſe vult fouere fit egrioꝛ / dũ de
fenſoꝛem querit ille / mittit verbum in rete
pedes ſuos, et in maculis eius ambulat / ſe
non euoluẽs ſed inuoluens, ac põdere ſuo
de erroꝛe in erroꝛem means. Verũ quippe
eſt illud phicũ vno incõueniẽti dato multa
ſequũtur: pſertim dum erroꝛ eſt in pncipijs.
qui puus creſcit in pl'imos / et fit velut vna
cathena tenebraꝝ qua colligant̃ heretici.
Aiaduertere ſiquidẽ eſt q̃ſtas hoc vnũ icõ⸗
ueniens qd̕ eſt iuſtificatio moꝛtis iniuſte /
quales et q̃t pꝛohnefas peperit ⁊ effuderit
erroꝝ tenebꝛas / hereſes blaſphemias ⁊ in
ſanias falſas: ita vt iã ſedeat hereſis velut
autoꝛiſata in cathedꝛa peſtilentie. puagãs
coꝛpus eccleſie / neꝙ videtur remedij locus:
niſi ꝑ cenſuram iudicialem ſacri cõcilij pu
trida labes, cũ omni celeritate cauteriſetur.
neꝙ audiatur maleſuada diſſimulatio ſua
lactatrix ⁊ fautrix que ſpẽm diſcretiõis aut
pietatis ĩ ſumma deſipientia / ⁊ impietate
mẽtitur. Enumerabimus ergo nonnul
los erroꝝ ramos ab hac vna moꝛtis radice
pdeũtes / iungendo quoſdam alios / in gre
mio conſtañ. huius concilij poſitos, vel in
ꝓpria foꝛma vel in audientiũ intelligentia /
vel in cõſequentia neceſſaria ⁊ certa / quate
nus euitetur erroꝛ cognitus. q̃tũs inſuper
paſtoꝛalis ſollicitudo puidere vigilantius
animetur. Qʒ phicalia ⁊ moꝛalia nõ ſũt
de fide neꝙ ſpectant ad iudiciũ fidei Qʒ
hereſes nõ pñt aut debent cõdemnari / niſi
ſimul euocentur ⁊ damnẽtur errantes.
Qʒ ad ep̃os nullo mõ ſpectat hereſum dã⸗
natio, q̃m maioꝛes omnes cauſe q̃ ſunt fidi
ſunt ad ſedem aplicam referende. Qʒ ni
hil eſt iudicialiter fidei condemnandũ niſi
cõtra fidei articulos in ſimbolo poſitos; q̃⸗
niam ſolitales articuli ꝓprie ſpectant ad fi
k dem. Qʒ implicat eandem ꝓpõem eẽ eui
denter ⁊ fide credendam: et aſſerens oppo⸗
ſitum eſt hereticus. Qʒ nullus habitus
fidei acquiritur ꝑ verbum chꝛiſti / ſed a ſo⸗
lo deo infunditur / et aſſerens oppoſitum ẽ
hereticus. Q, allegans iudicialia vete⸗
ris legis / eſt eo ip̃o hereticus / Exemplũ de

iſta ſi quis ꝑ induſtriam occiderit primũ
ſuum aut ꝑ inſidias: ab altari meo euelles
eum vt moꝛiatur. Qʒ demonſtrata vna
ꝓpõne affirmatiua vl'i vel vl'r poſita. hec cõ
ſequentia eſt irridenda a logicis et erronea:
particularis negatiua, que opponitur huic
vniuerſali affirmatiue ẽ vera / ergo hec vni
uerſalis eſt falſa. Qʒ nulla ꝓpoſitio que
poteſt ad aliquem ſenſum verum trahi vel
apponi etiam de vi logice vel grammatice
debet condemnari maxime iudicio fidei.
Qʒ iſte non ſunt condemnande: popu⸗
lares poſſunt ad arbitrium ſuum coꝛrigere
ſupioꝛes ſuos. Temporales dñi pñt aufer
re bona eccleſiaſticoꝝ habitualit̃ delinquẽ⸗
tium. Ratio: q2 deus poteſt cõcedere pꝛedi
ctis talem poteſtatem. Qʒ nullus alliga
tur virtute iuramenti p̃ſtiti / niſi ad illd̕ dũ
taxat ad quod tunc aduertebat / actualiter
ſe volens obligare. Qʒ iſte terminus p̃⸗
iudicium eſt analogus ad p̃iudicium anie
quod eſt peccatum / et ad p̃iudicium coꝛpo
ris ſeu tempoꝛale detrimentum / ideo con⸗
cedãda eſt iſta ſimpliciter ⁊ catholice / Iu⸗
ramentum quomõcunꝙ factum ſi vergat
in p̃iudicium iurantis vxoꝛis ſue / vel libe
roꝝ / non eſt tenendum Qʒ ſenſus gram
maticalis vel logicalis eſt ſenſus litteralis
ſacre ſcripture, et ideo ſepe falſus. Qʒ de
monſtratis aliquibus aſſertionib' q̃s Io.
theologus tenetur explicita fide credere fal
ſas eſſe et contra ſacram ſcripturam: ſi di⸗
cat idem Iohan. ꝙ etiã angelo de celo non
crederet ſi diceret eas eſſe veras / hoc ẽ blaſ⸗
phema ⁊ luciferiana ſupbia. Qd̕ demõ⸗ l
ſtratis aliquibus aſſertionibus q̃s Marti
nus theologus ⁊ platus / tenetur explicita
fide credere falſas eſſe / et cõtra ſacram ſcri⸗
pturam / excuſatur ab errore vel hereſi vl' ꝑ
tinacia ꝑ ꝓteſtationes conditionatas dicẽ
do vel ſcribendo ꝙ vult ſtare iudicio cõci⸗
lij generalis q̃tumcunꝙ defendat interim
ꝙ ille ſunt pbabiles ⁊ foꝛſitan vere / Indu
cens ad hoc alios et ſe opponens ne dam⸗
nentur. Qd̕ aſſertiones eo ip̃o reddunt̃
pbabiles neꝙ iudicio fidei veniunt repꝛo
bande / ſi habuerint doctoꝛes deliberantes
ꝑ vtraꝙ parte. Qd̕ ꝓpoſitio habens du⸗
os ſenſus vnum verum ⁊ alium falſum nul
lo modo debet iudicio fidei repꝛobari / etiã
ſi fuerit ſcandaloſa vel piarum aurium of⸗
fenſiua vel ad erroꝛem inductiua. Qd̕
aſſertiones poſite ꝑ vnum doctoꝛem ĩ theo⸗

logia tanq̄ ꝓ regulis/aut maximis/aut ve
ritatibus ad inferendnm conſtitutiõem a/
liquam/nullo modo ſunt iudicio fidei re/
probande ſi poſſint ad vnum ſenſum trahi
vel gloſari/q̄tumcunqꝫ concluſio fuerit er
ronea vel impia licet bene concedatur. cuꝫ
hilario qꝫ intelligentia dictorum ex cauſis
aſſumenda eſt dicendi. Nõ dicens ſe fa
cere conformiter ad legem diuinam natura
lem et moralem occidendo hominem non
eget alio mandato iudicis cuiuſcunqꝫ q̄m
autoriſatur a triplici lege put nec oportet ꝙ
aſſignet expreſſe talem legem. Nõ in oc
ciſione hominis non requiritur notorie/
tas allegationum ſeu ꝓbationum ꝙ fecerit
talia ꝑ que debuerat interfici taliter et a ta/
li ſic occiſus. Nõ fur nocturnus ꝙ inſi
diator viarum ꝙ hereticus ⁊ ſortilegus oc
ciditur meritorie a quocunqꝫ ⁊c. etiã ſi po/
teſt horum quilibet duci ad iudicem ſuum
nec immineat certũ mortis periculum oc/
ciſori ꝓpter quod ipe debeat vim vi repelle
re occidendo. Nõ occiſio hominis ſi fi/
at bona intentione redditur iuſta vel excu
ſabilis vocando intentionem bonam zelũ
legis vel ſui ꝓncipis. Nõ mors ſubita ⁊
improuiſa ac villana que fit ſcꝫ ſine diffida
tione p̄uia. poteſt et debet meritorie chriſti
anis aliquibus non iudicialiter condem/
natis aut bannitis inferri. imo ꝙ hec eſt ꝓ
pria mors aliquoꝝ chriſtianorum. Nõ
M fides q̄uis ſit hoſti ſeruanda/non tñ tyrã/
no Ꝙ ſortilegia et carmina ſine tactu q̄
cunqꝫ hominis cõtra quē fiunt poſſint vir
tute ſua hominem occidere non minus q̄
gladius defixus in corpore Ꝙ ab hac le
ge Non occides excipitur tyrannus eo ſcꝫ
ꝙ occidẽdus ē a quocunqꝫ/iuxta legem il/
lam Maleficos non patieris viuere. Et ē
tyrannus qui in republica non iure prin/
cipatur aut ꝓncipari conatur. Ꝙ Mi/
chael occidit luciferum eterna morte/ſine
mandato dei quocunqꝫ vel alterius Silr
Phinees occidit Zambri ſine mandato q̄
cunqꝫ dei vel alterius Et ſimiliter Moyſeſ
egiptiũ et inde meruerunt. Et ſimilr Pe
trus volens occidere ſeruum pontificis

Ꝙ faciens cõfederationes ⁊ iuramen/
to firmans multipliciter excuſatur ſi nõ in
tendat aut vult eas ſeruare/dum hoc facit
vt occidendus non ſibi p̄caueat/neqꝫ per/
cipiat ꝙ debet occidi. Ꝙ quotienſcũqꝫ
aliquis facit aliquam rem que eſt melior li
cet iurauerit illam non facere/hoc non eſt
ꝑiurium ſed ꝑiurio contrarium. Ꝙ me
ritorium eſt quãdoqꝫ occidere hominẽ vel
occidi facere ſponte abſqꝫ autoritate iudi/
ciaria extra caſum neceſſitatis actualiter i/
ſtantis ſeu periculi ineuitabilis niſi vis vi
repelleretur occidendo/et ſecluſa reuelatio
ne diuina Ꝙ meritorium eſt quandoqꝫ
occidere hominem vel occidi facere ſponte
non ſibi ſubditum nõ monitum/nõ diffi/
datum. qui neqꝫ vim neqꝫ mortem inten/
tet actualiter. Ꝙ meritorium eſt vt ꝓus
occidere ſponte hominem ex ſolis cõiectu
ris. ſeu factis que non habent euidentem/
vel notorietatem iuris vel facti. Ꝙ me/
ritorium eſt quandoqꝫ occidere vel occidi
facere ſponte hominem qui nõ intentat a/
ctualiter vim vel mortem vbi neqꝫ eſt accu
ſator neqꝫ teſtis neqꝫ pars neqꝫ iudex qui
hoc mandauerit. Ꝙ meritorium eſt qñ
qꝫ occidere vel occidi facere ſponte homi/
nem modis p̄dictis ſic ꝙ poteſt cadere ſub
voto iuramento vel precepto et ex cõſequē
ti ſub debito ꝙ ſic fiat. Ꝙ meritoriũ eſt A
quandoqꝫ ꝑ inſidias falſas occidere homi
nem voluntarie vel occidi facere ⁊ ꝑ blan/
dicias fictas in quibus eſt vſqꝫ ad morteꝫ
deceptio. Ꝙ meritorium eſt quandoqꝫ
imo debitum hominem chriſtianum face/
re ſubito ⁊ viliter occidi/ſicut beſtiam pre/
cludendo q̄tum in occidente eſt/ſalutem
anime ſpũalem/⁊ eo magis meritorium q̄
fit a ꝑſona maioris ſtatus atqꝫ dignitatis.

Ꝙ meritoriuꝫ eſt facere occidi homineꝫ
nõ accuſatum qꝛ p̄ſumitur ſortilegia feciſ/
ſe aduerſus regem ſuum/ſuppoſito ꝙ non
conſtiterit legitime de actu vel non effectu
huiuſmodi ſortilegiorum. Ꝙ meritori
um eſt confederationes deliberate factas ⁊
iuratas non tenere/ſuppoſito ꝙ abſqꝫ p̄iu
dicio ac detrimento anime valeant obſer/
uari. Ꝙ qualibet lege datur cuilibꝫ ſub
iecto licentia tyrannum occidere. Itẽ pec/
cat grauiter quilibet ſubiectus habens op
portunitatem occidere et non occidit tyrã
num. Et iterum autoritate legis diuine et
exemplo xp̄i/cuilibet ſubiecto ſine ſuperio
ri interp̄te licitum eſt tyrannum occidere

Ꝙ nulla .ix. aſſertionum denunciatarũ
debet fidei iudicio reprobari imo quamli/
bet illaꝝ non fore iudicio fidei reꝓbandaꝫ
debet eodem iudicio declarari qꝛ nulla eſt
contra ſcripturam ſacram/Inter quas tñ

ſunt iſte due ſcꝫ decima ⁊ nona. Jus eſt ratio et equitas ꝙ omnis tyrannus occidatur villane/gallice velamenant p explorationes ⁊ inſidias. Et ꝓpria mors q̃ debent mori tyranni infideles/occidere ſcꝫ eos per bonas cautelas explorationes ⁊ inſidias. Jn caſu ſocialitatis iuramenti ꝓmiſſionis ſeu confederationis factarũ ab vno milite ad alterum quocunqꝫ modo/iſtud fiat aut fieri poſſit. Si contingat ꝙ iſtud vertatur in p̃iudicium vnius ꝓmittentium aut confederatoꝝ/ſponſe ſue aut ſuorum liberorũ ipſe de nullo tenetur eas obſeruare. Qꝫ nullus ep̃us poteſt de queſtionibus fidei cognoſcere q̃tumcunqꝫ ſint notorie falſe ⁊ ſcandaloſe approbando vel reprobando doctrinam quia tunc faceret nouos articulos q̃uis bene poſſit et debeat hereticoſ condemnare. Qꝫ non ideo ꝓpoſitiones ſpectant ad iudicium fidei approbatiue vl' reprobatiue qꝛ dicitur in eis aliquid licitũ eſſe vel illicitum/meritorium vel demeritorium fieri ẜm legem diuinam.

Sequuntur errores de alia materia.

Qꝫ miſtica et ſapientia in diuinis ſunt formalitates realiter diſtincte. Qꝫ receptio p̃marum annatarũ per papam et dominos cardinales nunq̃ꝫ fieri potuit ſine ſymoniaca prauitate Qꝫ licuit pape ⁊ dominis cardinalibus querere ſolutionẽ primarum annatarum ab illis qui beneficiabantur in curia/vel alibi ſic ꝙ non expedirentur eis bulle niſi prius realiter ⁊ de factõ tales annatas ſoluiſſent/licuit etiam extorquere per arreſtatiõem bullarum vel aliter ꝙ ſe omnibꝰ proprijs ſolituros obligarẽt. Qꝫ nulli q̃tumcunqꝫ multiplicati poſſint condere legem obligantẽ niſi ſummi pontificis adueniat autoritas. Qꝫ concilium generale ſine papa nũq̃ꝫ habere poteſt poteſtatem niſi limitatam quoniã non eſt niſi ſue partes/que ſunt p̃lati habentes poteſtatem tantũmodo limitatam. Qꝫ gladij ſpũal' ſuprema poteſtas eſt in papa legitime preſidente et reſidente total'r quo ad executionẽ talis gladij et non tñc in cõcilio generali. Qꝫ gladij ſpũal' ſuprema poteſtas reſidet in eccleſia inſepabiliter/q̃ ad iuriſdictiõem/ſepabiliter autem quo ad executionem. Qꝫ gladij ſpũal' ſuprema poteſtas ſic eſt in papa legitime preſidente et reſidente ꝙ ad approbanda vel repbanda in eccleſia ſolus ip̃e haberet diffinire et non concilium generale. Qꝫ in concilio generali celebrato hieroſolimis ſuper ceſſatione legalium/Petrus non prefuit neqꝫ diffiniuit/quia ſuſpectus erat in illa materia/nec erat tunc legitime preſidens et reſidens. Qꝫ omnis papa conſcius ſibi ꝙ eſt vel fuit hereticuſ poſt papatum/tenetur eo ip̃o cedere papatui/qꝛ nullum ius habꝫ in ip̃o etiam ſi de nouo peniteat ⁊ ſecretum fuerit et ita de quolibet ep̃o vel in eccleſia beneficiato dicendum videretur. Qꝫ in omni concilio generali in quo papa legitime p̃ſidet ⁊ reſidet vox ſua ſic preponderat vocibus totius reſidui ꝙ nihil poſſunt diffinire ſine eo/nec ip̃m ad aliquid quolibet obligare. Qꝫ papa dum accuſatus eſt licet non quietus aut damnatus eo ip̃o nõ legitime p̃ſidet ⁊ reſidet circa quecunqꝫ diffinienda in generali concilio Qꝫ accuſatio pape ⁊ p̃cipue mors eius naturalis aut ciuilis/reddunt ſaltem per indirectũ ꝙ eccleſia vel generale concilium maiorum ſit poteſtatis in executione ⁊ diffinitione/q̃ꝫ papa nec accuſato nec mortuo. Qꝫ mendicitas eſt vnicum vel precipuum mediuꝫ predicationis verbi dei/quoniam teſte criſto Spine que ſunt diuitie ſuffocant ſemẽ quod eſt verbum dei et ꝙ ꝑfecto ſoli mẽdicantes predicant/quia pauperes euangeliſantur. Qꝫ papa non eſt immediatus p̃latus omniũ fidelium nec ſponſus eccleſie vniuerſalis ſed ſolius romane. Alioquin quelibet eccleſia cathedralis haberet duos ſponſos/papam ⁊ epiſcopum Qꝫ papa eſt ſic immediatus p̃latus omniũ fidelium ꝙ poteſt ꝓ libito per ſe vel alios commiſſos omnia exercere licite/que poteſt quicũq̃ꝫ p̃latus vel curatus inferior etiaꝫ vbi nõ ſubeſt neceſſitas ꝓpter defectum inferioruꝫ neqꝫ rationabilis vtilitas. Qꝫ omnis q̃ gloſare defendere ſeu tenere p̃ſumpſerit vndecim articulos poſitos in pretenſa bulla mendicantium que ſic incipit. Regnãs in excelſis. Jlle tanq̃ꝫ hereticus eſt cenſenduſ et per inuocationem brachij ſecularis coercendus. Non obſtante ſtatuto concilij generalis oĩs vtriuſqꝫ ſexus quorum tamen articuloꝝ plures includunt illa q̃ ſoli

us facti ſunt/nec ſub fide cadunt/quos in/
ſuper ſi concoꝛdari debeant gloſare neceſſe
eſt. Confeſſi fratribus habentibus licẽ/
tiam generalem audiendi confeſſiones/ea
dem peccata que confeſſi fuerint iterum cõ
fiteri ꝓpꝛio ſacerdoti tenentur Stãte ſta
tuto omẽs vtriuſq; ſexus edito in concilio
generali Romanus pontifex non põt face
re q̃ ꝓchiani non teneantur cõfiteri om
nia peccata ſua ſemel in ãno ꝓpꝛio ſacerdo
ti quẽ dicit eſſe ꝓchialem curatuʒ/nec de
us poſſet hoc facere q2 vt dicebat implicat
cõtradictiõem. Papa non poteſt dare li
centiam generalem audiendi confeſſiones
ſed nec deus/quin confeſſus habenti licen
tiam generalem/teneatur iterum eadẽ pec/
cata confiteri ſuo ꝓpꝛio ſacerdoti quem di/
cit vt ꝑmittitur ꝓchialẽ curatum. Cõ
feſſus fratri admiſſo in foꝛma duduʒ tenet
eadem peccata in numero iterũ curato con
fiteri/damnatur per Johannem papã.xxij
in ſtatuto quod incipit Uas electionis

Concluſiones Johannis de piliato dã
nate per Johan.xxij.ſunt ſatis vere ⁊ a q̃/
cunq; licite poſſunt ſufficienter teneri.
Statutum Johis.xxij.editũ. Uas electi/
onis.eſt irritũ ⁊ inane.q2 cũ illud fecit here
ticus erat/et ꝑ conſequens quicquid qꝺ fe
cit dictus Johan. ſiue mendicãtibus ſiue
alijs ante reuocationẽ inane fuit. Stã/
te ſtatuto omnes vtriuſq; ſexus nec deus nec
papa de potentia poteſt facere quin confeſ
ſus fratri mendicanti admiſſo.iterum tene
atur cõfiteri ſuo curato Confeſſio frat
ribus admiſſis facta eſt dubitabilis ⁊ incer/
ta que ꝓpter homines tenentur dimittere in/
certum/et ſic ſolum confiteri ſuis ſacerdoti
bus curam animarũ habẽtibus:ſub pena
peccati moꝛtalis Quãuis fratres admiſ
ſi habeant autoꝛitatem abſoluendi ⁊ audi
endi confeſſiones.tñ populus ſubiect9 nõ
habet poteſtatem accedendi ad mendican
tes admiſſos ſine licentia ꝓpꝛij ſacerdotis.

Fratres petentes ꝓuilegia ꝓ confeſſiõi/
bus audiendis et ſepulturis habendis ſũt
in peccato moꝛtali/et romani pontifices ta
lia ꝓuilegia concedentes mendicantibus/
aut eiſdem cõfitentibus confirmantes/ſũt
in peccato moꝛtali ⁊ excõmunicati ⁊ nõ fu
erunt paſtoꝛes ſʒ fures et fratres latrones ⁊
lupi. Sacerdos curatus dans licentiã
mendicantibus audiendi cõfeſſiones/ma

gis diſpenſat cum ſtatuto eccleſie/Omnes
vtriuſq; ſexus q̃ȝ papa fratribus dans licẽ
tiam mendicantibus/iuxta foꝛmam decre
talis dudum. Que nulla ꝓpoſitio ſeu con
ſtitutio infra ſcriptarum octo deuiat a ve/
ra ⁊ ſana doctrina fidei ſed a quolibet fide/
li catholico pꝛoponi ⁊ recipi põt/abſq; eo
q̃ potuerit vel poſſit a quoq̃ʒ zelũ fidei ha/
bente et ſane intelligente de erroꝛe vel ſcan
dalo et in ſana doctrina rephendi ꝓut ex te
noꝛe earum apparet euidenter. Quilibʒ
ſubiectus ⁊ vaſallus qui ꝓ cupiditatẽ frau
dem ſoꝛtilegium et malum ingenium ma/
chinatur contra ſalutem coꝛpoꝛalem ſui re
gis ⁊ ſupioꝛum dñi ꝓ tollendo ſibi ⁊ ſbtra/
gendo ab eo ſuaʒ nobiliſſimã ⁊ altiſſimam
dominationem peccat tam grauiter ⁊ com
mittit tam hoꝛribile crimen ſicut eſt cri/
men leſe maieſtatis in ꝑmo gradu Et ꝑ cõ
ſequens eſt dignus duplici moꝛte et ꝑmat
ſcõa/quia quilibet ſubiectus ⁊ vaſallus ſic
faciens eſt tyꝛannus infidelis ſuo regi ⁊ do
mino ſupioꝛi peccat q̃ȝ moꝛtaliter/ꝓbatur
autoꝛitate beati Greg. dicentis/Tyꝛãnus
ẽ q̇ in republica nõ iure ꝑncipatur aut ꝑn/
cipari conatur. Nam ſicut regnum rectus
pꝛincipatus dicitur.ſicut ⁊ tyꝛannus domi
nium ꝑuerſum nuncupatur. Licet in ca
ſu ꝑdicto quilibet vaſallus et ſubiectus ſit
dignus duplici moꝛte/⁊ committat tã hoꝛ
ribile crimen non poſſit nimis puniri/ta/
men plus puniẽdus eſt vnus miles q̃ȝ vn9
ſimplex ſubiectus: Et in iſto caſu Baro q̃ȝ
vnus ſimplex miles:⁊ vnus comes q̃ȝ vn9
baro: vnus dux q̃ȝ vnus comes:cogna/
tus regis q̃ȝ extraneus:frater regis q̃ȝ cogt9
et filius regis q̃ȝ frater In caſu ꝑdicto li
citum eſt vnicuiq; ſubiecto ſine quocunq;
mandato aut pꝛecepto ſ̃m leges naturaleʒ
moꝛalem ⁊ diuinam occidere aut facere oc
cidi illum eundem pꝛoditoꝛem infidelem ⁊
tyꝛannum Et non ſolum eſt licitum ſʒ hono/
rabile et meritoꝛium/ maxime quando eſt
tam grandis poteſtatis q̃ iuſticia non po/
teſt de eo fieri bono modo per ſupioꝛeʒ Et
quando perſeuerant in ſua malicia/nec ſe
vult coꝛrigere nec ẽmẽdare:⁊ ſpecialiter qñ
eſt periculum in moꝛa. In caſu ſupꝛadi
cto magis honoꝛabile licitum ⁊ meritoꝛiũ
eſt/q̃ ille tyꝛannus infidelis ſit occiſus aut
fiat occidi per vnum de gentibus ⁊ ſubie/
ctis dicti regis q̃ȝ ꝑ vnum extraneum qui

non eſt de ſanguine regali. et per vnum du
cem q̄ȝ per vnum comitem. per vnum co/
mitem q̄ȝ per vnum baronem. per vnū ba/
ronem q̄ȝ per vnum ſimplicem militem. ꝑ
vnum militem q̄ȝ per vnum ſimplicem ſb/
iectum. In caſu allegantiarum iuramē/
torum. promiſſionum. et conſiderationuȝ
factorum militis ad alterum. quocūqȝ mo
do ſit aut eſſe poſſit. ſi contingat ꝙ eas ſer/
uare vergat in preiudicium ſui principis/
eius ſponſe ſuoꝝ liberoꝝ/ aut reipublice.
nō tenet tal' miles eas obſuare. imo ī tali ca
ſu eas ſuare et tēre eēt facere ꝯ leges mora/
lē naturalē ꝛ diuinam Si contingat ꝙ
dicte allegantie vergant in preiudicium a/
nime vite aut alterius ꝑmittentium ꝛ con
federatorum ſue ſponſe aut ſuorum infan
tium/ ipſe de nullo tenet eas ſeruare. In
caſu predicto licitum eſt vnicuiqȝ ſubiecto
honorabile ꝛ meritorium occidere ſeu occi
di facere ſupradictum tyrannum ꝑditoreȝ
et infidelem ſuo regi et ſuperiori domino/
per aſtucias cautelas et inſidias Eſt enim
licitum diſſimulare et tacere ſuam volunta
tem ſic faciēdi. Quilibet ſubiectus ꝛ va
ſallus qui a propoſito deliberate machina
tur contra ſalutem ſui regis et ſuperioris/
domini/ pro faciendo ipſum mori ī lāguo/
re cupiditate habendi ſuam coronam ꝛ do
minationem: facit conſecrari aut magis ꝓ/
prie execrari in nomine demonum/ enſes
dagas/ pugiones/ aut cultellos/ virgas aut
anullos aureas. facit dedicari in nomīe de/
monum per necromanticos facientes ino
cationes caracteres/ ſortilegia/ ſuperſtitati
ones/ et maleficia: Et poſt facit apponi ꝛ fi
gi per corpus mortui diſſuſpēſi de patibu
lo. ꝛ dictos anulos facit poni ī ore mortui
ꝑdicti/ et facit dimitti ſpacio plurium dieꝝ
cum grandi abominatione ꝛ horrore/ pro
ꝑficiendis dictis maleficijs et vna cū hoc
portat ſupra ſe in vno panniculo ligato et
conſuto/ de oſſibus et pilis loci inhoneſti
dicti mortui diſſuſpenſi. ille et omnes qui
hoc faciunt non ſolum committunt crimē
leſe maieſtatis humane in ꝑmo gradu: im
mo committunt crimen leſe maieſtatis di/
uine etiam in primo gradu/ et ſunt prodi/
tores et infideles regi ſuo/ et deo ſuo creato
ri/ et ſicut idolatre et corruptores falſarij fi/
dei catholice ſunt digni duplici morte/ ꝛ ꝓ
ma et ſecunda/ maxime quando dicta ſorti
legia/ ſuperſtitiones et maleficia ſortiun
tur ſuum effectum in perſona regis/ ꝑ me/
dium praue crudelitatis dictorum machi/
natorum inuocatorum ꝛ necromanticoꝝ.

Finit

Sermo eiuſdem
in feſto purificationis beatiſſime Marie
habitus in concilio conſtantieñ.

Suſcepimus deus miſericor
diam tuam in medio templi
tui. Scriptum eſt ps. xlvij.
et in introitu miſſe pſentis io
cundiſſime ſolennitatis cele/
briter decantatum. Suſ/
cepimus deus miſericordiam tuam in me
dio templi tui. Adim⁹ cuȝ fiducia thronū
gratie tue/ vt miſericordiam inueniam⁹ et
gratiam in auxilio opportuno.
Adimus et te benedictiſſima virgo/ q̄ ma/
ter es gratie/ mater et regia miſericordie/ q̄
dudum miſericordiam incarnatam ſuſce/
piſti in medio virginalis vteri tui/ dum do
mus pudici pectoris templum repente fit
dei/ quā hodie te pñtante ſuſcepimus cor/
poraliter/ et quotidie ſuſcipimus ſacramē
taliter in medio templi materialis. Suſci
piamus nūc hancipam miſericordiaȝ ſpi/

ritualiter ⁊ inuiſibiliter ī medio templi cor
dis noſtri/ qd̄ eſt anima noſtra/ templū dei
ſanctum eſt qd̄ eſtis vos/ inquit apoſtolus
Fiat hoc nobis te p̄ nobis miſericordiam
exorante virgo miſericordiſſima quā iō ſa
lutamus implorantes ⁊ dicentes. Aue gra
tia plena. Suſcepimus deus ⁊c̄. Ecce
q̄ apertis fidei oculis/ in lumine veritatis
euangelice conſpiciendum nobis offertur
gratum et grande ſpectaculum Offertur
pulcerrima ſcīſſima q̄ꝫ pceſſio dū de beth
leem vbi natus/ vbi circūciſus/ vbi adora/
tus fuerat Jeſus. expectatio gentium/ deſi
derium celeſtium eternoꝝ/ mīa et ſalus no
ſtra/ aduenit glorioſa mater ſua/ comitata
viro ſuo iuſto Joſeph/ cui virgo v̄gini ma
trimonialiter nō carnaliter iuncta erat. ad/
uenit ad templum ſanctum hierl'm/ diſtās
a hieruſalem p̄ duas circiter leucas ſeu qua
tuor milaria parua. Baiulabat eadē de
cora virgo/ tenero letoq̄ꝫ cōplexu puerum
ſuum Jeſum/ tanq̄ꝫ ſignaculum ſuper cor
ſuum/ ⁊ quaſi ſignum ſup̄ brachium ſuum
dicens ex ſnīa. Dilectus meus mihi et ego
illi inter vbera mea cōmorabitur/ talis eſt
dilectus meus O filie hieruſalem/ pulcer ⁊
decorus/ et ip̄e totus deſiderabilis. Ad/
uenit et ip̄e Symeon ſenex iuſtus ⁊ timora
tus/ et ideo beatus q: timoratus/ nam bea
tus vir qui ſemp̄ eſt pauidus aduenit eadē
hora in ſpū ad templum vbi erat mlier illa
fortis ⁊ annoſa que non recedebat de tēplo
ieiunijs ⁊ obſecrationib9 ſeruiēs die ac no
cte/ anna ſcꝫ ꝓphetiſſa filia Phanuel de tri
bu Aſſer. Cōuenerunt nō dubium et a/
lij multi iuuenes ⁊ virgines ſenes cum iu/
nioribus dum adueniret ad templum ſuū
ſanctum dn̄ator dominus quē querebat ec
cleſia et ſaluator ip̄e quē volebat/ ſpecioſus
forma p̄ filijs hominū/ deſideratus cunctis
gentib9. nobis natus. nobis datus ex inta
cta virgine quē ꝓpha ſuſpirabundus opta
bat dicens. Oſtende nobis domine miſeri
cordiam tuam/ et ſalutare tuum da nobis/
Deus meus inquit miſericordia mea. Et
rurſus Dic anime mee ſalus tua ego ſum.
Exulta nūc ⁊ exhilareſce tu qui perieras
miſerande homo. exulta ſatis iocūdare. iu/
bila et gratias age/ ecce ne dum oſtenditur
ſed offertur tibi ille qui ē miſericordia tua
et ſalus tua Jeſus benedictus. nam q̇d Je
ſus niſi ſalus/ cui9 interp̄tatio eſt ſaluator

Hoc ſentiens et grate rememorans omnis
eccleſia ſanctoꝝ congratulatur et congau
det ad oblatiōem tanti doni/ cōcinens ⁊ di/
cens Suſcepimus deus mīam tuaꝫ in me
dio templi tui. Deſiderabat itaq̄ꝫ pecca
tor et reus homo/ non ſapientiam accuſan
tem/ non iuſticiam cōdemnantē/ non po/
tentiam punientem/ ſed miſericordiam in
dulgentem ⁊ ſaluantem Hominem nimi
rum ſub peccato venūdatum ⁊ p̄ inobediē
tiam criminis leſe maieſtatis reum et miſe
rum euocabat ⁊ accuſabat ſapiētia Adam
vbi es: Gen̄. iij. Et non inueniebatur excu
ſandi vel latendi locus/ dum ait Quis tibi
nunciauit q̄ nudus eſſes/ niſi q̄ ex ligno d̄
quo p̄ceperam tibi ne comederes comedi/
ſti: Hinc Job trepidus dicebat. Si volu
erit mecū in iudicio cōtendere non potero
reſpondere vnū p̄ mille. et pſ̄. Non intres
in iudiciū cum ſeruo tuo dn̄e q: non iuſti/
ficabitur in conſpectu tuo omnis viuens/
Nō onero me libenter allegationū quota/
tionibus vbi nihil eſt ambuguū vel p̄bādū
Porro iuſticia ſic accuſatum cōdemna/
bat/ ita vt nō eſſet locus appellatiōi. q: au
diſti vocem vxoris tue/ et comediſti de lig̃
vite ex quo p̄ceperā tibi ne comederes. ma/
ledicta terra ⁊c̄. Hoc attendens Job dice
bat/ verebar omnia opera mea/ ſciēs q̄ non
p̄ceres delinquēti. Hoīem ſic deniq̄ꝫ ac/
cuſatum p̄ ſapiam/ ſic damnatum p̄ iuſticī
am/ flagellabat ⁊ ſnīam executioni demā/
dabat potētia/ nec erat locus euaſiōis Eie
cit quippe Adam ⁊ collocauit ante paradi
ſum voluptatis cherubin ⁊ flāmeū gladiū
atq̄ꝫ verſatilem/ ad cuſtodiendam viam li
gni vite. hinc pſ̄. A fortitudine manus tue
ego defeci. Et Job. Non eſt qui de manu
tua poſſit eruere ⁊c̄. Nō ergo petebam9
ſapientiam cui reſpondere neſciebam9/ nō
iuſticiam cuius damnatiōem euadere nō
poteramus. neq̄ꝫ potētiā cuius punitiōeꝫ
et iram ferre nemo poterat. neq̄ꝫ in celo. ne
q̄ꝫ in p̄adiſo/ neq̄ꝫ in mundo: patuit in luci
fero in Adam. in diluuio/ in ſubmerſiōe pē
tapolis in momento. Sed miſericordiaꝫ
querebamus indulgentē. quā hodie ſuſce/
pimus o benigniſſime deus in medio tem
pli tui. Aduenerat prius in medio tem/
pli virginalis vteri/ quo nullus in terris ſā/
ctior locus erat ſm̄ Auguſtinū. dū reſpon/
dit maria. Ecce ancilla domini/ fiat michi

ſm verbum tuum.ſed ſibi ſoli et virginali
ſponſo ſuo Joſeph cui reuelatio facta fue/
rat tam ab angelo ꝙ̃ a Maria notum erat.
Apparuerat in die natiuitatis.ſed paucis
ſcʒ paſtoribus. Innotuerat in die epipha/
nie.ſed paucis regibus qui venerunt ab o
riente:hodie vero ſicut audiuimus ſic vidi
mus. Dum ſuſcepimus miſericordiam tuã
miſericordiſſime deus.in medio templi tui
Gratias tibi pater miſericordiarũ ⁊ de⁹
totius conſolationis.q: celaſti ſapientiam
in infantili etate ne accuſet iuſticiam in hu
manitate .ne cõdemnet.quia ꝓ nobis dam
nata ẽ.potẽtiã in infirmitate ne ſeuiat ⁊ cru
cies.quibꝫ ſupatis datur triumphus gratie:
datur ⁊ miſericordie.vt dominetur ⁊ ſuper
exaltet iudiciũ. Nam miſerationes eius ſu
per omnia opera eius;hac indigebam⁹ hãc
optabamus:hanc hodie ſuſcepimus ĩ me/
dio templi tui deus:dum verificatum eſt il
lud iuuẽcule timpaniſtrie ſctẽ marie Su/
ſcepit iſrael puerum ſuum.recordatus mi/
ſericordie ſue.hec ſunt viſcera miſericordie
dei noſtri.quibus viſitauit nos oriens ex/
alto. Gratias tibi ꝑ excellentia doni qđ
eſt miſericordia.q: ſine etiam laudabili vite
hominũ inquit Aug⁹ ſi ſemota miſericor/
dia iudicetur. Gratias ⁊ ꝓ cõgruentia loci/
q: in medio templi.qđ eſt locus cõitatis.ad
quẽ omnes poſſunt accedere:⁊ equalitatis
medium eſt.qđ attingere quiſ ꝙ̃ poteſt Sã
ctum eſt templum tuũ/mirabile in equita/
te ait pſ. Et quid aliud miſtice templuʒ
iſtud ꝙ̃ eccia ſctõꝝ.ꝙ̃ conciliũ iuſtoꝝ.et cõ
gregatio:vbi ſunt magna opera domini ex
quiſita in omnes voluntates eius ⁊c̃ Decã
tet nũc igitur hec eccia ſanctoꝝ.hoc conci/
lium iuſtoꝝ.hec cõgregatio taliũ.de quibꝫ
dicit apl'us Jam non eſtis hoſpites et ad/
uene.ſed eſtis ciues ſctõꝝ ⁊ domeſtici dei/
ſupedificati ſup fundamento aplõꝝ ⁊ ꝓphe
tarum ipo ſummo angulari lapide xpo ihu:
ſequit.in quo oĩs edificatio conſtructa cre/
ſcit in templũ ſanctũ in dño. Decantet ⁊ ex
ultet in iubilo cordis ſui dicens. Suſcepi
mus deus miam tuã in medio templi tui:⁊
ita plane ſuſcepimus.vt impletũ ſit qđ pro
pheta ꝑdixerat. Mia dñi plena eſt terra:et
iterũ confirmata eſt ſup nos mia eius.cum
reliquis in hanc ſniam. Dum hec in ip
ſa meditatione mea que nũc loquenda fue
rant ꝑius ipe mecũ reuoluerem ꝑgebaʒ ſic
erumpe in vocem iocunditatis ⁊ laudis in

verba cõſolationis leticie ac edificationis
ſpũalis iuxta ſenſum anagogicuʒ paſſum/
pti thematis noſtri. Studebam expri/
mere qualem in templo cordis noſtri pro/
ceſſionem agere nos hodie cõuenit in qua
miſtice fuit Maria Joſeph Simeon ⁊ an
na/figurantes quattuor virtutes cardina/
les. In qua ſint ꝑterea lucerne ardentes in
manibus ꝑ exẽplũ cõuerſationis lumino/
ſe ⁊ honeſte in fide ſpe et caritate quas figu
rat triplex ignis ꝓprietas fulgor ſcʒ vigor ⁊
ardor/fides fulget ĩ vi rõli.ſpes roborat in
iraſcibili.caritas ardet in concupiſcibili q̃
ad tria approp'ata patris ⁊ filij ⁊ ſpiritus/
ſancti;in patre vigorem.in filio fulgorem.
in ſpũſancto ardorem concipimus De
cet rurſus offerre par turturum mutue dile
ctionis in omni caſtitate:⁊ duos pullos co
lumbarum in ſancta fecunditate bonoruʒ
opationum. Adornetur templum cordis
noſtri floſculis piorum deſiderioꝝ.et her/
bulis virentibus ſanctarum meditationũ
cõſpergatur Suſcipiamus benedictũ pu
erum Jeſum inter vlnas caſtiſſime deuoti
onis:confiteamur ei cum Anna ꝓphetiſſa
leuantes ſurſum corda:et cuʒ iuſto Sime
one depmamus quiſ ꝙ̃ hoc cãticum Nũc
dimittis ſeruum tuum domine ſm verbuʒ
tuum in pace ⁊c̃. Ita ꝑ gebam medita/ y
bundus dictare mecum que dicerem vobi
ſcum:dum ecce ſtudioſitas ſpeculatrix aſti
tiſſe viſa eſt/tum ſatis a puero familiaris/
huic anne ꝑrinus cognita eſt.hec ꝑlimas ĩ
culcare queſtiunculas ⁊ efflagitare reſpon
ſiones cepit:⁊ vbi me attentum videt.
Hic inquit ſi maria legi purificatiõis erat
obnoxia:q: ſi ſic/peccauerat/ſi non/finge
re videbatur et opere mentiri / ſimulans
quod non erat:⁊ cur non hoc tempe mulie
res eidem purificationis legi ſubdite ſunt
Hic ſi puer Jeſus vere factus eſt ſub le
ge ſicut dicit apoſtolus:quia conſtat ſecun
duʒ dños iuriſtas/ꝙ ꝑnceps ſolutus eſt le
gibus. Hic cur Simeon dixit de puero
Jeſu ꝙ hic poſitus erat in ruinam ⁊ ſignũ
cui contradicetur.qualiter in ruinam poſi/
tus erat qui venerat ad ſalutem:⁊ quo pacto
poſitus eſt in ſcandalum.q: ve ꝑ quẽ ſcan
dalum venit. Hic cur iterũ dixit ad ma/
riam Et tuam ipſius animam pertranſibit
gladius:vt reuelentur ex multis cordibus
cogitatiões ⁊c̃. Hic ſi ex verbo ħ maria
ꝑcognouit acerbiſſimam filij paſſionẽ:ꝙ ſi ſic

nonne conſequens fuit vt acerbiſſimo do
lorum gladio iam ex tunc foderetur. que ta
men cũ leta cernebat. geſtabat offerebat qꝫ
qui ſe prius obtulerat deo patri in medio
virginalis vteri mox ab inſtanti concepti
onis ſue benedicte. Dic cur nõ ſit feſtiui
tas apud latinos de ipſo Joſeph virgina/
li viro Marie nutricio ꝛ gerulo pueri Je/
ſu fideliſſimo cui teſtimonium dat euange
lica veritas ꝙ iuſtus erat ꝙ ei Jeſus ipſe q̃
eſt deus benedictus (mira res) ſubdit⁹ erat/
et ita de plurimis ei⁹ excellẽtijs ꝛ virtutibꝫ
egregijs: quemadmodum etate noſtra non
nulli conſcripſerunt. Si gratitudo repen
denda eſt deo ꝓ coniunctõne eccleſie cũ no
uo ꝛ vnico ſummo pontifice ſponſo ſuo q̃
retributio cõuenientior qꝫ vt de virginali
ꝯiugio ioſeph et marie fiat inſignis aliq̃ cele
Z britas i eccl'ia. Dic vñ mos ꝑmit⁹ íoleuit
ꝙ ardentes hodie ferrent cerei et cãdele et ſi
ſit hoc fauore ritibus gentilium ꝓſerpinã
quaſi ꝑditam cum facibus querentium
Dic cur Maria que nuper ditata fuerat
ex donis magorum non obtulit agnum q̃
diuitum erat oblatio? Dic qua arte qui
bus indicijs cognoſcere poterat/ ꝙ Anna
ꝓphicum habebat ſpiritum: vbi grandis ẽ
de ꝓphetijs ſermo/ et ad interp̃tandum dif
ficilis? Dic cur Jheſus dicitur nedum
miſericors. ſed ipſa miſericordia: cum tamẽ
plurimos deſerat in tanta miſeria ita vt plã
gendum potius eſſe videatur ꝛ dicendum
Suſcepimus deus miſeriam et non miſe
ricordiam ꝛc. Dic qualiter ſtat cum lib/
tate vel meritis id qđ ð miſericordia dicit a
poſtolus ꝙ non ex operibus dictum eſt: E
ſau dilexi Jacob autem odio habui: et ite/
rum non eſt volentis neqꝫ currentis. ſꝫ dei
miſerantis. Nam ſi ſola miſericordia ſal/
uat: quid agit arbitrium. q̇d proficit cona/
tus eius ad meritũ. ſi cui⁹ vult miſeretur ꝛ
quẽ vult induãt? Dic cur apud athenié
ſes templum mĩe carebat ſimulacro: nulli/
qꝫ incluſa metallo forma dei inquit ſtatius.
mẽtes habitare ꝛ pectora gaudet. loq̃r de mi/
ſericordia. Multiplicata magis ac ma/
gis videbatur ſtudioſitas ſpeculatrix hui⁹
modi queſtiones: vt de fructibus et vtilibꝫ
miſericordie quibus modis conquiritur?
quibus etiam ritibus animam purificat/
verbigenã. q̃lit ad eius curiam appellatur
a curia iuſticie/ quid in templo cordis eſt
altare quid atrium: quid ſancta ſanctorum
quid cimiterium. et ita de reliquis: etiã vſ
qꝫ ad curioſitatem vel garrule loquacitatis
vicium: cui dum morem gerere reſponden
do pararet animus accõmode ſatis ad pre
ſentis celebritatis miſterium (horreſco re/
ferens) lamentabilis de repente vox inſo
nuit ex ore ꝓphico clamans ꝛ conquerens
Corruit in platea veritas. Obſtupui viſu T
ſubito: gelidus qꝫ pererrat oſſa tremor. Nã
o luctuoſiſſimum o lugubre ſpectaculum:
videre veritatem que preualet. que ſup om
nia vincit proſtratam poſitam qꝫ in ruinã:
et in ſignum cui contradicitur/ Hanc ſub/
leuare miſericordia ſoror ſua nitebatur.
Ita enim miſericordia et veritas obuiaue
rũt ſibi; ſed obſiſtebat ꝛ reclamabat triplex
error velatus cortice iurium poſitiuoꝝ nõ
recte intellectoꝝ ad regulam diuini iuris ꝛ
catholice veritatis. Error prius abicie
bat prelatos ꝛ ordinarios/ ne ſubleuarent
miſericorditer veritatẽ: Hoc inquit ad ve
ſtrum nequaqꝫ officium pertinet: maiores
enĩ cauſe ſunt ad ſolam apoſtolicam ſedẽ
referende allegabat gloſa/ cum concordan
tijs decreti. Preclamabat error alter ꝙ
non poterat ſubleuari miſercorditer veri/
tas: niſi prius vel ſimul euocaretur et aſſi/
ſteret aliquis qui ꝓſtrauerat veritatem Sb
iungebat tertius error. non eſſe curandum
apud iudices fidei. ſi veritas mores reſpi/
ciens corruiſſet in plateis: errant enim ta/
lia ab eis que fidem reſpiciunt aliena.
Submurmurabat quatuor inter hec hu/
man⁹ timor/ cauete a ſcandalis. ſi ſubleua/
ueritis veritatem: cauete ne cauſam et ſcm
verum/ ex quo tñ ius oritur ponatis in me
medium: alioquin mors imminet credite
mors. At uero miſericordia vt erat tota A
viſceribus affluens pietatis ꝛ zelans ſuper
veritate et animarum ſaluteqꝫ optabat ꝓ/
pheta dicens Corripiet me iuſtus in miſe
ricordia et increpabit me: ſꝫ in qꝫ iuſſit et ob
teſtata eſt quatinus aduerſus triplicẽ hãc
errorem peſtem improbam/ ceteris preter/
miſſis inſurgerem: neqꝫ enim aliud opus
eſſe ſibi miſericordia gratius vel acceptius
affirmabat. qꝫ ad extirpationem errorum ꝛ
emendationem errantiũ. opportune ꝛ im/
portune vigilanter intendere: exemplifica
bat de nr̃ibus: quos ego inquit miſericor
dia taliter affeceram. ꝙ tanto ſuccẽderam
veritatis zelo: ꝙ perſecutores ſuos torto/
res/ tyrannos/ et interfectores/ non de/

ſinebant ab erroribus tetris auertere cona
rẽtur quãtũ ad eos veritas luminoſa venire/ ſic
Petrus ⁊ Paulus Neronem/ ſic Johãnes
herodem/ et ita de reliquis/ miſericordiſſi/
me dilexerunt/ quos tamen aperte culpauerũt:
nõ ſinere enĩ peccatores ex ſnia agere. ma/
gne mie indiciũ eſt. Uide oro quã crudeli/
or altera nõ eſt impietas/ ꝗ̃ dum laudatur
peccator in deſiderijs anime ſue/ et iniquꝰ
benedicit̃: dũ iuſtificatur impius ꝑ mune
ribꝰ/ dum euenit illa ꝓphe crudelis lamenta
tio: ꝓphe tui viderunt tibi falſa ⁊ ſtulta/ nec
aperiebant iniquitatem tuam/ vt te ad penitẽ
tiam ꝓuocarẽt. Et heu iam inquit mia/ ne
dum iam nõ aperitur iniquitas ꝑ ꝓphas
ꝑlatos ſcʒ doctores ⁊ cõfeſſores: ſed iuſtifi/
catur ſed attollit̃ et defendit̃ etiaʒ in medio
templi: in ꝑſentia ſacroſancti huius conci
lij. Lõgus eſſem ſi cũcta ꝓſequerer. mie ver
ba plena gemitibꝰ/ plena ſuſpirijs/ plẽa ſin
B gultibꝰ, lacrimis atqꝫ plangoribꝰ. Ego
vero reuerendiſſimi patres ⁊ viri celeberri
mi inſignes egregij ſapiẽtes et doctiſſimi/
ꝗd dicerem: ꝗd riderem: ſic pulſatꝰ ſic ob/
teſtatꝰ in ipo meditatõis mee ſecreto/ ꝑ mi
ſericordiã cõdolẽtem venienti q̃ tam infeli
citer ⁊ fede corruerat in plateis. Enitebar
obſequi mie prout equum erat: ſed deꝑfi/
ciendo vix vlla ſuperat ſpes mihi dũ oĩa
circũquaqꝫ reuoluerem. illud ꝑcipue q̄ om
nia apud multos verbuʒ de fide ⁊ veritate
verſum eſt in fabulã in canticũ ⁊ nauſeam:
obtigit qꝫ illud apl̄i de nouiſſimis tp̄ibus
Sanam inquit doctrinã nõ ſuſtinebũt: ſʒ co
aceruabũt ſibi mgr̄os prurientes auribus: ⁊
a veritate quidẽ auditũ auertent: ad fabu/
las aũt cõuertent̃. Illud itẽ Senece: deeſt
eſt remedij locus dũ que fuerant vitia/ mo
res fiunt. Et nõ minꝰ dũ error veritas repu
tatur. Quid nob inquiũt de hereſibꝰ vl̄ er/
roribꝰ/ ecce nos catholici ſumus: ꝗd eadem
iugiter nob cantilena repetit: ſatis eſt ſi cre
dimus vt parentes nr̄i ſimplices ⁊ idiote: ꝗd
expedit ꝑſcrutari ꝓfundius: hec dicunt̃ et i
bis aliꝗ etiã magni gloriãtur. Iter hec
vrgebat mia dicẽs, ve tibi ſi nõ euãgeliſaue
ris/ Neceſſitas ei incumbit tibi: neceſſitas
ex profeſſione ⁊ talento cõmiſſo: neceſſitas
ex legatione/ nccitas ex iuramento et fideli
tate: nccitas ex veritatis periclitatiõe et ec/
cleſiaſtici ordinis ꝑturbatione: neceſſitas
ex aperta ⁊ ꝑcipiti ꝑuerſione iuſticie. Ne/
ceſſitas ex alliſione cathedre: vbi vitas ſedʒ
que cathedra eſt ꝑclariſſima vniuerſitas pa
riſieñ mater ſtudiorum. Ue mihi qr tacui aut
qr nõ celerius potentius crebriꝰ et cõſtan/
tius/ memetipſis erroribꝰ oppoſui. Fuerit
ſcio placẽtior altera multis materia: ſʒ nul/
la fortaſſis vtilior vel ad tp̄s vrgentior: vñ
ſi ꝗrerẽ ſolũ hoibꝰ placere ſi captare famaʒ
ppl̄arẽ. ſi ꝑdicare memetipm: ambularem
nunc forte in magnis ⁊ mirabilibꝰ ſuꝑ me
verſans et reuerſans fines ꝓpoſitos. Sed
oportet imitatorẽ eſſe illius ꝗ ait Ego deꝰ
docẽs te vtilia: nõ dicit ſubtilia. Dicamꝰ
igitur cum bona venia. qualiter ſpectat ad
vos p̄res reuerẽdiſſimos dños ꝑlatos ſu/
per erroribꝰ cognoſcere/ q̃liter errores dam
nare poſſitis aliqñ nõ damnatis errantibꝰ:
q̃liter deniqꝫ teneat̃ vnuſquiſqꝫ vr̄m ſcire
ꝑcepta decalogi ⁊ aſſertiones eius oppoſi/
tas. iudicio fidei reꝓbare: tandẽ nõ oporte
re trepidare timore vbi nõ eſt timor. At
tenti ſimus obſecro ꝑ miaʒ dñi nr̄i ihu cri
ſti ⁊ paſtoralẽ. v. de/ quã vr̄a res agit̃ ſpectãs
ad illã ꝗ̃ hodie ſuſcepimꝰ miam in medio
templi dei. Extulimus alijs ſmonibus
autoritatẽ ſacri cõcilij: ⁊ errorem ꝑnicioſiſ/
ſimũ reꝓbauimꝰ: quo ſciſma fouebat̃: Nũc
efferre ſtudeamus ordinarie ꝑlationis hie
rarchicã ꝑtãtem: et aſſignemus aliꝗ domi
nis ꝑlatis ꝓ veritatis miſericordi ſubleua
tione fulcimẽta. Et de ꝗ̃tuor ad pñs ſuffici
et. Ad reuerendos ⁊ deo amabiles epos
ſpectat ex officio paſtorali ⁊ ſtatu hierarchi
co. ꝗ fundatꝰ ẽ in iure diuino. cui nullũ iuſ
canonicũ rite itellectũ cõtradicit. q̄ ipi pñt
in ſuis dioceſibꝰ errores in fide ⁊ moribus
palam erroneos ⁊ ſcandaloſos. iudiciliter
cõdẽnare et hereticare. hoc eſt hereticales
decernere ⁊ anathematiſare: autoritate tam
ſubordinata ad ſedẽ aplicã: ⁊ ꝑticulari cir/
ca ſolã plebẽ ſuã Ad reuerendos ⁊ deo a
mabiles epos ſpectat q̄ poſſint errores qñ
qꝫ dãnare: nõ enotatis ꝑſonis iudicialr̄ ꝗbuſ/
libet errãtibꝰ. Ad reuerẽdos ⁊ deo ama/
bilis epos ſpectat ex obligatiõe ſuſcepti pa
ſtoral̄ officij cognoſcere q̄ ꝑcepta moralia de/
calogi cũ his q̄ ſunt de iure naturali cãonico ⁊
ciuili. ſunt nihilominꝰ de iure diuĩo ⁊ de fi
de ꝓprie dicta. ꝑ ꝗ̃to data ſunt in ſcriptura
ſacra ꝑ diuinã reuelatiõem: ⁊ ordinant̃ ad
vitã eternã ꝑ opatiõem eorum: ex fide ſpe ⁊ ca
ritate: ⁊ ita ſunt aſſertiões ipis ꝑceptis op/
poſite/ iudicio fidei ꝑ eos reprobande ⁊c̄.
Ad reuerẽdos ⁊ dõ amabl̄es epos ſpectat

ex debito paſtoralis officij habere ꝑpara/
tionem animi ad defenſionem veritatꝭ ca/
tholice/etiam vſqꝫ ad mortem⁊ſpectat etiã
cognoſcere cũ Greg. ꝙ vtilius ſcandalum
naſci ꝑmittitur: ꝙꝫ veritas deſeratur. Po
ſtulemus tandem ⁊c.

¶ Tantundem de hac oratione repertum
fuit Lugduni in monaſterio celeſtinoꝛuꝫ
de manu ipſius dñi Jo. de gerſon ꝯſcriptũ

¶ Sermo factus in lo
co ſeſſionis cõcilij generalis conſtanti. pꝰ
nouũ receſſum pape Jo. xxiij. eodem con/
cilio Anno dñi Mcccc xv. vigilia domini
ce ramiſpalmarum.

Ambulate dum lucem habetis:
vt non tenebre vos comꝑhen/
dant/Jubet hoc chriſtus|pr̃es
oꝛtodoxi/patres non in tabuliſ
ereis vt olim apud romanos ſed in libro vi
te conſcripti. Jubet inqꝫ xp̃s oꝛiginaliter:
Jo. xij. et recitat̃ie i euãgelio ſabbati ꝑſen/
tis: vos obedientes audite/ambulate non
paſſibus coꝛpis. ſed greſſibꝫ mentis: ambu
late de virtute in virtutẽ/dum lucẽ habetꝭ/
et qualem lucẽ Reſpõdeat lux vera: cuiꝰ hꝭ
verbũ eſt qui ſequitur me nõ. a. in. te. ſꝫ. h.
lvi. Aſſis inuocatus dñe Jeſu ꝑclariſſi
me ſol iuſticie diſſice terrene nebulas ⁊ põ
dera molis: atqꝫ tuo ſplendoꝛe mica;/ abſqꝫ
te enim ꝑcipiti merſa ꝓfundo mens hebet:
et ꝓpria luce relicta tendit in externas ire te
nebras. Hoc ne fiat tu mediatrix/tu aduo
cata et exoratrix nr̃a ſuppliciter adeũda es
virgo glorioſiſſima: que tui nõis interꝓta/
tione tam illuminata ꝙꝫ illuminatrix dice/
ris Et ꝙ lũine; Proꝛſus lumĩe gratie/ꝙ ſic il
luminata es. vt dicaris in apoc. Mulier a
micta ſole; hoc tu nobis lumẽ vt infundas
de plenitudine tua. ſuppliciter imploꝛamꝰ
ſalutãtes ⁊ dicẽtes. Aue ⁊c. Ambulate dũ
lucẽ habetis: vt nõ tenebre vos cõprehen/
dant. Lux iſta eſt iam dixi ⁊ repeto/lux iſta
eſt pr̃es celeberrimi/deus: qui glorificatur
in cõcilio ſctõꝝ dicẽte pſ. Magnus ⁊ terri
bilis ſuꝑ omnes qui in circuitu eius ſunt/
cuius hanc tenemus infallibilem ꝓmiſſio
nem Math. xviij. Ubi duo vel tres ꝯgre/
gati fuerint in nõie meo: ibi in medio eoꝛuꝫ
ſum: ſicut vidit pſ. Dñi cecinit in concili/
iuſtoꝝ et in cõgregatione magna opa dñi/
Et magna plãe imo ingentia iam vidimꝰ
in hoc cõcilio iuſtoꝝ dei opa ſpontaneam

et vix ſꝑatã cesſionis viam/ porro cum ꝓ/
pter ſemetipm ⁊ vt glorificet fecerit oĩa de/
us: quo pacto credendus eſt ꝑclarioꝛi cele
britate glorificari: ꝙꝫ in cõcilio iuſtoꝝ: ꝙ ve
ra laus eſt in eccleſia ſanctoꝝ; Tales vos
eſſe cõuenit oꝛthodoxi ⁊ deo amabiles pa/
tres ac dñi. vt cõciliũ ſitis ſanctoꝝ ⁊ iuſto/
rũ: ꝙs poſuit deꝰ in mũdo. ꝗſi tãta totidẽ lũi/
naria: vos inqt eſtis lux mundi: ſiquidem
in hoc conſtituti eſtis alios purgare illũi/
nare atqꝫ ꝑficere nũc maxime cum factus ẽ
cõuentus iſte ſacroſctũs/dum adunatus ẽ
cetus. dum cõgregata eſt eccia/vt de Ma/
chabeis ſcribit̃ ꝗtũs oꝛarent ⁊ peterent mi
ſericoꝛdiã a deo: Et vt opitulante eo decer
neretur ꝙd facto opus eſſet. Exultat ani
mus ꝑfecto leuans in circuitu oculos et vi
dens omnes iſtos ꝙ cõgregati ſunt tibi: hꝭ ẽ
ad vtilitatem tuam o ppl̃e xp̃iane: congau
det admirãs ſpũs meus: et in hãc erũpit ec
cleſiaſtici cãtus vocem Ciues apl̃oꝝ ⁊ do/
meſtici dei. aduenerunt hodie poꝛtãtes pa/
cem: ⁊ illuminãtes patriam: dare pacẽ gen
tibus: ⁊ liberare ppl̃m dñi; qualiter libera/
re; exhoꝛtando clamando qꝫ: ambulate dũ
lucem habetis vt nõ tenebre vos comꝑhẽ/
dant: cuius delicie ſunt eſſe cũ filijs hoĩꝫ; ip
ſe tẽbre diſſionũ ſciſmatũqꝫ tẽbre tot erroꝛũ
et hereſum: tenebre demũ hoꝛride tot vicio
rum ꝑ eccĩaſticũ coꝛpus vaſto quodaꝫ tur
bine miſerabiliter exundantiũ. Ambu/
late igitur dum lucem habetis. vt nõ he vos
tenebre comꝑhendant; lucem itaqꝫ habe/
tis patres luminoſiſſimi xp̃m ꝙ vere ẽ in lo
co iſto: vel emanuel ꝙ interꝓtat̃ nobiſcũ de
us. cuius hec eſt certiſſima ꝓmiſſio. Ecce
ego vobiſcum ſum oĩbꝫ diebꝫ vſqꝫ ad con/
ſummatiõem ſcl̃i. Deus iſte eſt ꝙ glorifica
tur in cõcilio ſctõꝝ: magnus et terribilis ſu
per omnes ꝙ in circuitu eius ſunt; ⁊ hec i
circuitu tuo dñe res omnes eſſe dicũt: quĩ
tu velut ſpera intelligibil' cuiꝰ centrũ vbi/
qꝫ eſt. circũferẽtia nuſqꝫ: tu vbiqꝫ es extra ñ
excluſus. intra nõ cõcluſus. ſupꝛa nõ elatꝰ
infra nõ ꝓſtratus: iõ magnꝰ valde. terribil'
glorioſus ⁊ ſuperexaltatus in ſecula. Ecce
patres oꝛthodoxe ꝙ ad hoc ipm vt glorifi/
cetur deus ⁊ illuſtret̃ eccia/nũc celeberrima
ꝑiſieñ. vniuerſitas cultrix ⁊ amatrix eoꝛuꝫ
oĩm ꝙ xp̃iane religionis pietatem ꝙ ſanam
doctrinã reſpiciũt ipa ad exẽplar xp̃ianiſſi
mi regꝭ frãcoꝝ pr̃is ſui dignãtiſſimi legati
onẽ mittit ꝗrẽs primo ea que pacis ſunt.